

ZARZĄDZENIE NR 1/11/2025
PREZESA KOMSPORT SP. Z O.O W ROGOŹNIE

z dnia 02 listopada 2025 r.

w sprawie standardów ochrony małoletnich w firmie KOMSPORT Sp. z o.o

Na podstawie art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560) oraz art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023r. poz. 1606) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się Standardy ochrony małoletnich uczestniczących w działalności prowadzonej przez KOMSPORT Sp. z o.o w Rogoźnie, które stanowią załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega udostępnieniu na stronie internetowej Gminy oraz wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w siedzibie firmy w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH UCZESTNICZĄCYCH W DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ PRZEZ KOMSPORT SP. Z O.O w Rogoźnie

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekcroć w niniejszym dokumencie mowa o:

- 1) Jednostka – należy przez to rozumieć KOMSPORT SP. Z O.O;
- 2) Kierownik - należy przez to rozumieć Prezesa Komsport Sp. z o.o lub właściwego kierownika;
- 4) małoletnim - należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia przez nią 18 roku życia;
- 5) pracowniku - należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną lub współpracującą z Komsport Sp. zo.o, bez względu na formę, w tym w szczególności pracownika, zleceniobiorcę, wykonawcę, praktykanta, wolontariusza, stażystę, itp., którzy z racji pełnionej funkcji lub wykonywanych zadań mają lub mogą mieć kontakt z małoletnimi;
- 6) rodzicu - należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod jego władzą rodzicielską, a jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- 7) opiekunie - należy przez to rozumieć opiekuna prawnego małoletniego, tj. osobę, która jest przedstawicielem ustawowym małoletniego i może dokonywać czynności prawnych w imieniu małoletniego i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste i finansowe;
- 8) przemocy fizycznej - należy przez to rozumieć każde celowe użycie siły fizycznej skierowane przeciwko innej osobie, w szczególności bicie, popychanie, szarpanie;
- 9) przemocy psychicznej - należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowania w stosunku do małoletniego, mający na celu wywołanie u niego pogorszenie samopoczucia/samooceny, spowodowanie poczucia zagrożenia, w szczególności zachowanie polegające na wyśmiewaniu małoletniego, karanie przez odmowę szacunku/zainteresowania, stała krytyka, izolacja społeczna, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb;
- 10) przemocy seksualnej - należy przez to rozumieć każdą formę zaangażowania innej osoby w aktywność seksualną, na którą nie wyraża ona zgody lub nie jest w stanie w pełni zrozumieć, wyrazić i udzielić świadomej zgody,
- 11) Standardach - należy przez to rozumieć niniejszy dokument wraz z załącznikami.

Rozdział 2.

Obowiązywanie Standardów

§ 2. 1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi, określone przez Standardy, obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z małoletnimi znajdującymi się pod opieką pracowników Komsport Sp. z o.o w Rogoźnie jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą jednostki i/lub na jej terenie.

2. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik Nr 1 do Standardów.
3. Rekrutacja pracowników odbywa się zgodnie z uwzględnieniem niniejszych Standardów, w szczególności w przypadku pracowników mających bezpośredni kontakt z małoletnimi Kierownik/ Prezes przeprowadza weryfikację w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym, zgodnie z procedurą określoną w załączniku Nr 2 do Standardów.

Rozdział 3.

Zasady i wymogi w zakresie bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi

§ 3. Ustala się następujące zasady komunikacji między pracownikiem a małoletnim:

- 1) komunikacja między pracownikiem a małoletnim powinna być prowadzona z zachowaniem szacunku, cierpliwości, uważności i zrozumienia,
- 2) odpowiedzi i informacje udzielane małoletnim powinny być udzielane w sposób adekwatny do ich wieku i sytuacji,
- 3) komunikacja z małoletnim powinna się odbywać w sposób, który nie będzie go zawstydzać, lekceważyć ani obrażać,
- 4) pracownik nie może krzyczeć na małoletniego, z wyjątkiem szczególnych przypadków wynikających z bezpieczeństwa małoletniego,
- 5) pracownik jest zobowiązany do każdorazowego poinformowania małoletniego o decyzjach podejmowanych w stosunku do niego oraz wyjaśnienia mu ich podstaw, a podejmowanie decyzji dotyczących małoletniego powinno następować z poszanowaniem jego godności i w miarę możliwości uwzględniać jego oczekiwania.

§ 4. 1. Małoletni ma prawo do poszanowania prywatności. Pracownicy podejmują działania z uwzględnieniem tej zasady.

2. Pracownik nie może ujawniać informacji dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych. W szczególności informacje te obejmują wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
3. Pracownik nie może utrwalać wizerunku małoletnich (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich. Utrwalanie wizerunku małoletnich jest możliwe wyłącznie na potrzeby Urzędu oraz za zgodą rodzica lub opiekuna, która jest udzielana w formie pisemnej. Pracownik jest zobowiązany każdorazowo do poinformowania rodzica lub opiekuna oraz małoletniego o celu utrwalenia wizerunku.

§ 5. 1. W obecności małoletnich zabronione są jakiegokolwiek niestosowne zachowania, w szczególności używanie wulgarnych słów, gestów lub żartów, obraźliwe uwagi pod adresem małoletniego lub innych osób, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności lub atrakcyjności seksualnej, nadużywanie w stosunku do małoletniego władzy, używanie w stosunku do małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.

2. Zabronione jest krzywdzenie małoletnich w jakiegokolwiek formie. Przykładowe zachowania uznawane za krzywdzenie, symptomy występujące w przypadku krzywdzenia zawiera załącznik Nr 3 do Standardów.
3. Pracownikowi, zarówno w pracy, jak i poza nią, nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Pracownikowi nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
5. Pracownikowi nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletnich, ani rodziców/opiekunów małoletniego.

6. Pracownikowi nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub rodziców/opiekunów małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.

§ 6. 1. Pracownicy są zobowiązani do równego traktowania małoletnich ze względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

2. Pracownicy są zobowiązani do unikania faworyzowania małoletnich bez względu na przyczynę.

§ 7. 1. Dopuszczalny jest fizyczny kontakt pracownika z małoletnim, który jest stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, tj.:

1) jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie,

2) uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

2. Pracownik dokonując oceny stosowności kontaktu fizycznego z małoletnim kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny.

3. Pracownikowi nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego. Pracownik nie może dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

4. Pracownik nie powinien angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi, czy brutalne zabawy fizyczne.

5. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego pracownik jest zobowiązany do wykonywania ich z zastosowaniem niezbędnego kontaktu fizycznego z małoletnim przy udziale lub w obecności innego pracownika.

§ 8. 1. Kontakt pracowników z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie ich obowiązków.

2. Zabronione jest zapraszanie małoletnich do miejsca zamieszkania pracownika, spotkania się z nimi poza godzinami pracy, utrzymywanie kontaktów z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie małoletnich są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów.

Rozdział 4.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi

§ 9. 1. Małoletni mają obowiązek odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, szanować cudzą własność oraz informować pracowników Komsport Sp. z o.o o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej lub psychicznej.

2. Małoletni powinni w miarę możliwości zapobiegać aktom agresji i wandalizmu oraz wspierać osoby dotknięte przemocą.

3. Małoletnim nie wolno posiadać żadnej broni, noży i innych ostrych narzędzi oraz substancji zabronionych (np. papierosów, e- papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych).

4. Małoletnim nie wolno utrzymywać wizerunku ani nagrywać innych osób.

5. W relacjach między małoletnimi niedozwolone jest stosowanie agresji fizycznej, psychicznej i słownej.

Rozdział 5.

Rozpoznawanie i reagowanie na symptomy krzywdzenia małoletnich

§ 10. 1. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na symptomy

krzywdzenia małoletnich. Przykładowe symptomy krzywdzenia zawiera załącznik Nr 3 do Standardów.

2. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Prezesowi lub koordynatorowi wyznaczonemu przez Prezesa.
3. Prezes lub koordynator dokonują zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji. Dalszy tok postępowania, w tym przygotowanie planu wsparcia małoletniego, leży w kompetencjach instytucji wskazanej powyżej. Plan wsparcia małoletniego powinien być rozpisany w sposób jasny, konkretny i wykonalny. Plan powinien być mierzalny tj. pozwalać na weryfikację czy cel lub poszczególne etapy zostały osiągnięte oraz określać jakie inne organizacje i podmioty należy zaangażować w pomoc małoletniemu.
4. W przypadku ujawnienia zaniedbania przez rodziców, czy ich niewydolności wychowawczej, właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego, celem wglądu w sytuację rodziny.
5. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik Nr 4 do Standardów.

§ 11. 1. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie ratunkowe).

2. Poinformowania służb dokonuje pracownik wyznaczony przez Prezesa, niezwłocznie po poinformowaniu przez pracownika, który powziął informację o zagrożeniu, i następnie wypełnia Kartę interwencji.
3. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (krzywdzenie rówieśnicze), np. na zajęciach grupowych, należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie, a także oddzielnie z małoletnim poddanym krzywdzeniu. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
4. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w Karcie interwencji. Dla małoletniego krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne Karty interwencji.
5. Kartę interwencji należy przekazać Prezesowi, bądź osobie wyznaczonej przez niego.

Rozdział 6.

Monitoring stosowania Standardów

§ 12. 1. Wyznacza się pana Mariusza Nowackiego na koordynatora odpowiedzialnego za stosowanie, przygotowanie pracowników do stosowania Standardów, przyjmowanie zgłoszeń od pracowników mających kontakt z małoletnimi oraz od poszkodowanych i monitorowanie stosowania Standardów, zwanego dalej „koordynatorem”.

§ 13. 1. Koordynator jest odpowiedzialny także za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały jej naruszenia, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.

2. Koordynator przeprowadza wśród pracowników, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi załącznik Nr 5 do Standardów.
3. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w Jednostce.
4. Koordynator dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Prezesowi.
5. Prezes wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie

Standardów poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie tablicy ogłoszeń w Jednostce.

6. Koordynator odpowiada za przechowanie ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 14. 1. W ramach prowadzonej przez firmę Komsport Sp. z o.o działalności oraz wobec szeregu działań i aktywności organizowanych przez gminę, dopuszcza się wykonawców zewnętrznych do świadczenia usług dla i na rzecz dzieci, które to usługi zostały zlecone przez gminę Jednostkę i z uwagi na charakter świadczenia i/lub usługi zachodzi lub nawet potencjalnie może zajść kontakt z dziećmi.

2. Przez wykonawcę zewnętrznego, uważa się każdy podmiot uprawniony do prowadzenia działalności niezależnie od jej formy, który na skutek porozumienia, umowy bądź jakiegokolwiek innej formy regulującej świadczenie, prowadzi na rzecz Jednostki świadczenia i/lub realizuje usługi podczas, których z uwagi na charakter tychże świadczeń i/lub usług zachodzi lub nawet potencjalnie może zajść kontakt z dziećmi.

3. Każdorazowo wymaga się, aby wykonawcy zewnętrzni, np. świadcząc usługi opiekuńcze (w tym także w obszarze imprez okolicznościowych organizowanych przez Jednostkę, podczas których zleca się wykonawcom zewnętrznym opiekę na dziećmi, organizację dla dzieci wszelkich aktywności, gier, zabaw itp.), w przypadku posiadania takiego obowiązku wynikającego z przepisów prawa, w tym ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, samodzielnie opracowali i wdrożyli standardy ochrony małoletnich, jak również weryfikowały swoich pracowników, dopuszczanych do opieki nad dziećmi i do nawet potencjalnego kontaktu z dziećmi, pod kątem Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym.

4. Opracowanie i wdrożenie standardów ochrony małoletnich u podmiotów zewnętrznych świadczących usługi dla i na rzecz dzieci, które to usługi zostały zlecone przez Jednostkę i z uwagi na charakter świadczenia i/lub usługi zachodzi lub nawet potencjalnie może zajść kontakt z dziećmi, spoczywa w całości na wykonawcach zewnętrznych, zaś Jednostka (Komsport Sp. z o.o) zobowiązana jest do weryfikacji stanu posiadania standardów i sposobu ich realizacji np. poprzez oświadczenie składane przez wykonawców zewnętrznych w zakresie wdrożenia, aktualizacji czy przestrzegania standardów obowiązujących u wykonawców zewnętrznych.

Rozdział 7.

Przepisy końcowe

§ 15. 1. Standardy są dostępne dla pracowników, małoletnich i ich opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Jednostki również w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

2. Z uwagi na brak dostępu do sieci Internet dla małoletnich na terenie Komsport Sp. z o.o, nie wprowadza się zasad korzystania z urządzeń, ani procedur ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.
3. Jednostka nie bierze odpowiedzialności za zabezpieczenie prywatnych urządzeń elektronicznych małoletnich, z którymi przychodzą do firmy Komsport Sp. z o.o.
4. Zauważone na terenie Komsport Sp. z o.o szkodliwe i niedozwolone treści należy zgłaszać do Koordynatora.

Załącznik nr 1

**do Standardów ochrony małoletnich uczestniczących w działalności prowadzonej przez
KOMSPORT SP. Z O.O w Rogoźnie**

Rogoźno, dnia

.....

/imię i nazwisko/

.....

/stanowisko zajmowane w Komsport Sp. z o.o./

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że znam treść Standardów ochrony małoletnich uczestniczących w działalności prowadzonej w KOMSPORT SP. Z O.O i zobowiązuje się do ich stosowania.

.....

/czytelny podpis/

**do Standardów ochrony małoletnich uczestniczących w działalności prowadzonej przez
KOMSPORT SP. Z O.O w Rogoźnie**

**PRZYKŁADOWE FORMY KRZYWDZENIA MAŁOLETNIH ORAZ
SYMPTOMY POZWALAJĄCE NA JEGO ROZPOZNANIE**

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja Światowej Organizacji Zdrowia, WHO).

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

1. Przemoc fizyczna - przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Nieprzypadkowe zranienie, polegające na przykład na: popychaniu, szarpaniu, policzkowaniu, szczypaniu, kopaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewaniu wrzątkiem lub substancjami żrącym, użyciu broni, ostrych narzędzi. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Zauważalne symptomy przemocy fizycznej:

- 1) ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka,
- 2) okrągłe punktowe poparzenia,
- 3) opuchlizna, złamania, zwichnięcia,
- 4) skarpetkowe odparzenia,
- 5) siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe w okolicy oczu,
- 6) lęk przed rozebraniem się,
- 7) lęk przed dotykiem drugiej osoby,
- 8) strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło),
- 9) nadmierna apatia lub agresja,
- 10) noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

Zalecane zachowanie - wzmożony nacisk na obserwację symptomów i zachowania dziecka, jeśli małoletni nie mówi.

2. Przemoc psychiczna - chroniczna, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.

Formy przemocy psychicznej:

- 1) niedostępność emocjonalna,
- 2) zaniedbywanie emocjonalne,
- 3) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
- 4) nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
- 5) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.

Objawy przemocy psychicznej:

- 1) zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),
- 2) psychosomatyczne (bóle jelitowo- żołądkowe, bóle i zawroty głowy),
- 3) moczenie i zanieczyszczanie się,
- 4) bóle mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu,
- 5) brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie,

- 6) depresja, fobie, lęki,
- 7) zachowanie destrukcyjne,
- 8) kłopoty z kontrolą emocji,
- 9) poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych,
- 10) problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

3. Wykorzystanie seksualne - włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi, społecznymi. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.

4. Zaniedbywanie - chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Objawy zaniedbania:

- 1) częsta absencja w szkole lub przedszkolu,
- 2) wagarowanie,
- 3) brak przyborów szkolnych,
- 4) ubiór nieadekwatny do pory roku,
- 5) niedożywienie,
- 6) zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- 7) pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- 8) niedbanie o higienę snu i odpoczynku,
- 9) apatia, bierność .